

ECHO

Ročník 29
číslo 10
10. prosince 2020

Po přečtení
předej
dalšímu!

• www.kscm-brno.cz • www.facebook.com/kscmbrno •

Vážené soudružky a soudruzi, vážení spoluobčané,

letošní rok si s námi zahrál velmi nepěknou hru. Celý rok jsme byli ve znamení různých a pochopitelně nepopulárních opatření, která měla za cíl ochránit naše zdraví. Celá společnost jako by se zastavila, a to i včetně ekonomiky.

Vždyť i náš XI. sjezd musel být odložen a dosud není jisté, kdy se bude moci uskutečnit. V krajských volbách jsme utrpěli porážku „na hlavu“. Poprvé nemáme v zastupitelstvu Jihomoravského kraje své zástupce. Nabízí se otázka: Je to výraz hodnocení občanů – voličů naší práce, politiky KSČM? Je to hodnocení práce poslanců a jejich tolerance vlády? Již brzy na to zřejmě najdeme odpovědi. Příští rok se uskuteční volby do poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Doufám, že ještě před těmito volbami dojde ke změně ve vedení strany a nové vedení vytyčí nové směry k získání důvěry občanů a v parlamentu budou i nadále pracovat poslanci KSČM.

V příštím roce si připomeneme sté výročí založení komunistického hnutí u nás. Toto výročí nás zavazuje, abychom tyto myšlenky, se zodpovědností, kterou máme ke svým předchůdcům, aktiv-

ně uplatňovali ve své každodenní práci. Ať už půjde o vzpomenuuté volby či boj s koronavirem a jeho důsledky.

Dnes se připravujeme na vánoční svátky, začínáme s bilancováním končícího roku 2020. Dovolu, abych vám popřál skutečně příjemné prožití těchto svátků a šťastný vstup do nového roku 2021. Načerpejte síl v kruhu rodinném a především zůstávejte zdraví.

Martin Říha, předseda MěV KSČM v Brně

KDY SE SEJDE XI. SJEZD?

V minulém čísle Echa jsem se v příspěvku *Co se děje ve straně?* pokusil alespoň částečně informovat čtenáře o aktivitách nejen našeho městského výboru v Brně směřujících k co nejrychlejšímu svolání zasedání ústředního výboru i samotného sjezdu.

Jak zaznělo i na posledním jednání našeho výkonného výboru, považujeme v souladu s články 19 a 20, především však čl. 26 Stanov KSČM, za správný svůj názor, že situace v naší straně, komunistické straně, nikdy nebyla jen záležitostí vnitrostranickou. Pokud je někdo jiného názoru, není

27. - 28. 3. 2021 ??
XI. sjezd KSČM
~~28. - 29. 11. 2020~~ Brno, 18. - 19. 4. 2020

podle nás komunista, nechápe smysl existence komunistické strany a přinejmenším špatně čte naše volební výsledky v posledních nejméně deseti letech. Máme možná poslední příležitost si to uvědomit a podle toho jednat. Proto i dnes uvádím stručnou informaci týkající se přípravy a termínu sjezdového jednání.

Úvodem je třeba připomenout jednu jistotu, která nás provádí při všech jednáních již od jara.

(Dok. na str. 2)

KDY SE SEJDE XI. SJEZD?

(Pokračování ze strany 1)

Totíž jistotu, že jakákoliv naše rozhodnutí jsou závislá na úspěšnosti boje s koronavirem. I proto požadavky okresních a krajských výborů i řady základních organizací a jednotlivých členů na svolání 11. zasedání ÚV a sjezdu nemohou obsahovat návrhy konkrétních termínů. Tyto požadavky jsou tedy formulovány ve smyslu uskutečnit tato jednání co nejdříve, jakmile to protiepidemická opatření umožní. Výkonný výbor v Brně odeslal 18. listopadu otevřený dopis členům VV ÚV (v kopii i na všechny okresní výbory). V dopise požadujeme, vzhledem k tomu, že i v médiích proběhla informace, že by sjezd mohl být odložen až na listopad příštího roku, jasné stanovisko VV ÚV ke stanovení termínu (včetně variant) jednání sjezdu. Požadujeme, aby se tak stalo co nejdříve, to znamená v termínu nabízeném BVV to je 27. a 28. března. Současně trváme na požadavku, aby se nejbližší zasedání ÚV zabývalo mimo potvrzení členů ÚV zvolených již v lednu na okresních konferencích i změnami ve vedení strany. Dlužno uvést, že s obsahem dopisu vyjádřila souhlas či se přímo ztotožnila celá řada okresních a krajských výborů napříč republikou.

Na dopis jsme obdrželi odpověď 1. místopředsedy ÚV s. Šimůnka. Uvádí v ní, že na nejbližší schůzi (18. prosince) předloží výkonnému výboru jako hlavní termín pro jednání sjezdu námi navrhovaný 27. a 28. březen. Celá odpověď nás však nemohla uspokojit, neboť neobsahuje ani v náznamu žádnou reakci na náš druhý zásadní požadavek – změnu ve vedení strany na nejbližším zasedání ÚV. Tento požadavek pramení z toho, že i když předseda i místopředsedové (mimo s. Konečné, která hodlá podat rezignaci na svou funkci na nejbližším zasedání ÚV) dali na schůzi VV ÚV 9. října k dispozici své funkce, byli současně pověřeni vykonávat své funkce do XI. sjezdu KSČM.

Mimochoodem, nevybaví se vám v této souvislosti události ve straně v roce 1929? S uvedenou nic neřešící kosmetickou změnou se není možno smířit, je třeba trvat na požadavku na co nejrychlejší změnu vedení strany, které musí být odpovědné za přípravu i výsledky parlamentních voleb. Svědčí o tom i stanoviska a vyjádření okresních výborů Praha 3, Rokycany, Praha-východ, Ostrava, Strakonice, Most, Frýdek – Mís-

tek, Teplice, Praha 9 abych za všechny jmenoval ty z posledních dnů. Za zmínku jistě stojí i dopis *Otevřený názor na situaci KSČM* v listopadu 2020 soudruha Lubomíra Vacka, dlouholetého předsedy Klubu společenských věd. Podrobnější informace mají k dispozici předsedové základních organizací.

V závěru k uvedenému ještě jedna informace: Přípravou nejbližšího zasedání, které se mělo uskutečnit již 14. listopadu, se bude VV ÚV zabývat až na své schůzi 8. ledna. Takže nechme se překvapit, jaké závěry budou přijaty. **Aleš Růčka**

Informace pro ZO a MíV KSČM 3. 12. 2020

Vážená soudružko, soudruhu,
přesto, že dnešním dnem došlo k určitému uvolnění restriktivních opatření přijatých v souvislosti boje s koronavirem, stále není možno uskutečnit plánovaná jednání MěV i porady předsedů. Od počátku tohoto týdne se však chod sekretariátu vrátil do běžných podmínek, je zde možno konat i schůzovou činnost v souladu s příslušnými opatřeními (max. 10 osob, roušky, ...). Připomínáme, že je třeba sledovat vývoj situace a aktuálních vládních opatření a tomu přizpůsobovat vlastní stranickou práci.

MěV pokračuje v práci, je umožněno jednání VV MěV, který je zmocněn jednat jménem MěV.

K jednání členských schůzí

Vzhledem k tomu, že v nejbližší době nelze očekávat další zmírnění přijatých opatření je třeba odložit jednání členských schůzí, u nichž je předpoklad vyšší účasti než povolených 10 osob, na leden příštího roku. ČS jichž se zúčastní nižší počet členů je možno konat již ode dneška. Připomínáme, že úkolem těchto schůzí je mimo jiné zvolit delegáty městské nominální konference (zatím stále platí termín 13. února). **Zdůrazňujeme proto nutnost odevzdat co nejdříve po jednání předat na MěV Hlášení o průběhu ČS včetně příloh.**

Vzhledem k posunutí termínu ČS na prosinec a leden bylo prostřednictvím dopisu 1. místopředsedy ÚV s. Šimůnka doporučeno podávat návrhy na možné kandidáty pro volby do poslanecké sněmovny již nyní bez projednání na ČS.

(Dokončení na straně 3)

Situace je vážná, nikoli zoufalá

Volby do krajů se sice dost liší od parlamentních, ale když vzpomeneme na výhru ODS za vlády ČSSD a opačně, těmto dvěma stranám šlo vždy víc o koryta a moc než o občana. A k volbám do Senátu? Ten je jen nesořodým spolkem politiků spíše regionálního formátu. Nemají svůj program, nemají zodpovědnost a jsou neřízenou střelou. Tvrzení, že jsou pojistkou demokracie, je k smíchu nebo k pláči, podle toho, jestli jsou šašky či darmožrouty.

Na druhou stranu jsou pro nás komunisty tyto a předešlé volby varovným prstem, nelze nereagovat nebo to přehlížet. Dá se říct, že psychologii davu jsme nezvládli. Kdo není v médiích, jako by nebyl, a to se nám daří - tedy nebýt. Nejsme tak aktivní, až agresivní, jako naši oponenti. Proč KSČM v televizi jako by neexistovala? To se nedokážeme prosadit v ČTv či jinde? Proč stále jen držíme ústa? Pokud náš marketing nedokáže prosadit naše lidi do sdělovacích prostředků, je nutné jej vyměnit. Je důležité si konečně přiznat a začít pracovat na tom, že nové složení kandidátek se staví po volbách. Učit nové lidi, podporovat je. Lidi se zdravým selským rozumem, kteří vědí, co se děje v ulicích. Lidi dravé a nebojácné, revolucionáře (*u nás v KSČM to začíná být sprosté slovo*). Nepočítat s tím, že svoje kádry už máme a budeme mít do nekonečna. A to platí nejen ve volbách od krajů po parlament, ale i ve stranickém aparátu. Vím že situace je složitá, jenže změna je nezbytná. Pokud se nedostaneme do sdělovacích prostředků, bude to dál tragické, jsme argumentačně prázdní, nepohotoví, takzvané nemastní neslaní.

MŮJ NÁZOR

Nejvíce mne vytočí, když argumentačně prohráváme s klerofašistickou KDU-ČSL nebo její špatnou kopií TOP 09. Samozřejmě máme i chytré a vzdělané lidi, s. Skálu, s. Šimůnka, s. Luzara, s. Markovou, s. Aulickou, s. Konečnou či s. Pěňčíkovou a další. Dalším průšvihem je, že od dob expředsedy J. Svobody do sebe necháme jen kopat, zesměšňovat naši práci, překrucovat historii a maskovat špinu a lži kapitalismu slovem demokracie. Naši práci si přisvojuje oligarcha „*ani ryba - ani rak*“ Babiš, ale chyby jsou přičítány nám.

A co na to naši představitelé?

Nic nebo to není slyšet. Ta kouzelná věta: „*Ne, Andreji, to nebyl tvůj nápad, ale náš.*“ Je třeba rozmáčkнуть lži demo-bloku jako švába, argumentačně, v historickém kontextu. Připomenout každou historickou chybu těchto rádo-by demokratů. Já vím, že se nedá ani nemá odpovídat na štěkání každého psa, ale na zdivočelou smečku je třeba bič.

Tedy už snad naposledy. Ještě máme šanci pozvolna doplňovat a měnit doživotní funkcionáře na všech pozicích včetně ÚV a VV KSČM. Ale musíme začít hned. Spousta z vás mne odkáže na sjezd strany a já se zeptám - na který? Dubnový nebo listopadový nebo ten další a další. To už bude pozdě. Je nutné využít jakýkoliv zákonný způsob dle stanov, jak dojít ke změně. Ano, nemusíme dělat nic, přežítí není povinné.

(Článek vznikl za spolupráce místopředsedy ZO 0600 Brno-Černovice a zastupitele MČ Černovice Jiřího Vítky.)

Jiří Fazor,

člen KM Brno a předseda ZO 0600 Černovice

Zajištění chodu sekretariátu MěV do konce roku

Pracovníci MěV budou přítomni na sekretariátě do pátku 18. prosince v běžnou pracovní dobu.

V této době je třeba:

- Nahlásit na MěV termín členské schůze.
- Po ukončení ČS je třeba pokud možno bezprostředně předat na MěV Hlášení o konání ČS včetně zápisu a usnesení.
- Předat na MěV návrhy na kandidáty na poslanec.
- Zpracovat a předat (osobně či elektronicky) co nejdříve hlášení o počtu členů k 31. 12. 2020.

- Předat na MěV zbylé příspěvky za členské a sjezdové známky.
- Je možno si vyzvednout poslední letošní Echo.
- Diskusní čtvrtek se v prosinci neuskuteční.

Zbývající dny do konce roku je možná komunikace již jen telefonicky, případně elektronicky na adresu s. Růčky (alruc@seznam.cz).

Aleš Růčka

Z členské schůze ZO KSČM 3002

Členové naší základní organizace na své pro-sincové členské schůzi zhodnotili nejen svoji práci za uplynulé období, ale zabývali se i celkovou politikou.

Konstatovali, že za debakl v krajských volbách nelze přece vinit jen ÚV. A co KV, okresní orgány, městské a členové ZO – vedli potřebnou účinnou předvolební práci? Zkratkově hodnotit výsledky **bez přiznání vlastní viny** není správné. Copak sám místopředseda ÚV, který zodpovídá přímo za volby, či předsedové KV nenesou žádnou odpovědnost za výsledky v krajích?

Přestárlé ZO nejsou zárukou potřebné agitace. Vždyť dokonce někteří naši členové nešli k volbám! Nebo volili místo představitelů KSČM kandidáty ANO. A jsme u druhého dilematu. Někteří tuto skutečnost hodnotí tak, že nemohou volit svoji stranu, když ona podporuje oligarchu Babiše, který stojí v čele vlády. My si však myslíme, že jsme nedostatečně dokázali vysvětlit ve svých řadách, v základních organizacích, právě použitou taktiku ÚV. Takže mnozí asi, když dostali zvýšené důchody, úlevy v dopravě a další sociální zlepšení, připsali tyto skutečnosti vládě, a proto volili ANO. Můžeme se pít o to, kdo má pravdu, ale na výsledku voleb se již nic nezmění. Víme ale velmi dobře, že tolerance vlády je podmíněna plněním našich stanovených priorit.

Po této trpké zkušenosti je třeba se vrátit ke Stanovám, tyto si nejen pročíst, ale prostudovat a pak hlavně dodržovat.

Copak třetí sil, kdy mimo KSČM máme další komunistické strany, je snad cesta, jak dosáhnout společenského pokroku? Přece všichni dobře víme, že síla je v jednotě. Máme toho hodně napravovat ve vlastních řadách, aby naše politika byla bezpartijními pochopena. Nezapomínejme, že ve společnosti působí politika antikomunismu a že sdělovací prostředky přece nejsou nestranné.

Nakonec prohra voleb i v Ústeckém kraji nás musí vést k důkladné analýze a ne to „odbýt“ tím, že vinu dáme jen ÚV.

Trvalou platnost má poctivá a svědomitá práce pro společenský pokrok, zvyšování životní úrovně, odstraňování rozdílů mezi bohatými a běžnými občany.

Zachování světového míru je základním předpokladem pro další vývoj celé společnosti. Proto říkáme NE válce, NE bombardování, ničení infrastruktury, příbytků, zabíjení lidí, nevinných dětí. Nikdo nemá právo se vměšovat do záležitostí suverénních států. V pozadí jsou vždy mocenské ambice či surovinové zdroje.

My se také přece nevmešujeme například do voleb v USA. Ale o průběhu povolebního období si myslíme své. Takže americká demokracie pro nás není určitě příkladem.

Zbrojit, vyvolávat války není ve prospěch lid-

NÁŠ NÁZOR

Skromné přání dětí - je tak opovázlivé??

KNIHY, NE KULKY!

(Print screen z klipu zpěvačky Cher - španělské verze hitu skupiny ABBA Chiquitita. * www.youtube.com/watch?v=ZhysXendqjo)

stva. Peníze na zbrojení je třeba věnovat na odstraňování bída, která ve světě ještě existuje, na vzdělávání, kulturu, na péči o člověka.

Vlastenectví, slovanství, přátelství, poctivá práce a boj za udržení míru jsou trvalé atributy pro nás komunisty. Na tuto společnou cestu zveme všechny naše spoluobčany.

Členové ZO KSČM 3002 Brno

PROSINEC 1920

Karel Janiš

Před 100 lety propukla u nás generální stávka, která vstoupila do našich dějin jako prosincová. Byla odpovědí na obsazení sídla marxistické levice v sociální demokracii – Lidového domu v Praze – policií a četnictvem.

Na Kladensku, v rosicko-oslavanském revíru a na Hodonínsku přerostla stávka v přebírání tovarů, velkostatků, panských dvorů a k vytvoření revolučních výborů. Při střetech s četníky a vojáky jim byly ukořistěny zbraně. Vláda vyhlásila 12. prosince 1920 v několika místech stanné právo a stávku potlačila. Když první skupinu vojáků v počtu 200 mužů se podařilo oslavanským dělníkům odzbrojit, zemský vojenský velitel na Moravě generál Alois Podhajský vyslal na místo 3 prapory pěchoty v síle 1500 mužů doplněné baterií dělostřelectva, telegrafní četou a osvětlovacím oddílem. Dvě letadla z Olomouce sledovala situaci a podávala informace pozemním silám.

Levice nebyla v celostátním měřítku dobře připravena, zúžila stávku na návrat Lidového domu do svých rukou. Tisíce účastníků stávky bylo pozatýkáno a přes tři tisíce jich bylo obžalováno a odsouzeno k několika rokům těžkého žaláře. Trestnice na Cejlu a na Špilberku se zaplnily.

Novinář Ferdinand Peroutka ve III. díle kroniky prvních let ČSR Budování státu napsal, že:

„...když již protivné síly povstaly proti sobě, bylo nutno, aby jedna z nich naprosto zvítězila... vláda chápala se této příležitosti, aby komunistickému hnutí konečně ukázala, kdo je silnější, akce musela být zcela zřetelně zlikvidována, jinak by

se byla mohla při nějaké nové příležitosti objevit ještě ve větším rozsahu... přišla chvíle, kdy bylo třeba rozhodnout a všem před oči postavit, či vůle platí, zda vůle státu nebo vůle někoho jiného, platilo tehdy pouze: buď anebo. Třetí směr v zájmu státu nebylo dovoleno si vymyslet.“ (Ferdinand Peroutka, Budování státu III. s. 1341-1342).

Prosincová generální stávka v roce 1920 byla největším střetnutím pracujících měst a venkova s vládnoucí buržoazií. Přes její porážku urychlila vývoj dělnického hnutí a uspišila založení KSČ v květnu 1921. V roce 1940 zahraniční vedení v Moskvě rozebralo průběh stávky a vyvodilo poučení pro postup KSČ po válce – šlo o národní a demokratickou revoluci a její přerůstání v revoluci socialistickou na podkladě Košického vládního programu z dubna 1945, Budovatelského programu vlády Klementa Gottwalda z července 1946.

Velmi důležitou úlohu v prosinci 1920 sehrál prezident T. G. Masaryk. V knize Sociální otázka z roku 1898 odmítl marxistické pojetí vývoje společnosti. A v projevu k horníkům na Březových Horách 24. září 1920 odmítl ruský vzor a dal přednost cestě, způsobu práce a metodám sociálních přeměn podle našich potřeb. Podobně hovořil několikrát nebo se vyjádřil v několika článcích. A na poradě s politiky sociální demokracie 8. září 1920 dohodl s Tusarem demisi jeho vlády a 16. září projednal s novým předsedou vlády a ministrem vnitra Janem Černým opatření vlády „silné ruky“. Jan Černý měl o tom důkladně poučit hejtmany, aby věnovali pozornost policii a četnictvu. TGM byl

informován o zásadu policie v Lidovém domě již předem. Odmítl požadavky stávkujících. Jan Černý měl podle TGM připravit půdu pro rozhodující úder proti stávkujícím a Beneš měl patřičně informovat diplomaty – kdyby vybočilo, bude potlačeno, dost patřičných pokynů dáno ústně.

K názorům TGM na ruský příklad je nutno se vrátit. A historici Otakar Franěk a Václav Peša se stávce věnovali v knihách, článcích a také v přednáškách.

Kamarádi, známí, spoluobčané, Oslavaňáci!

je mi velkou ctí Vás tímto pozvat k oslavě výročí 100. let od uplynutí Oslavanského povstání, pro které byl právě onen 13. prosinec klíčovým dnem.

Igor Chabičovský

13.

NEDĚLE 13. PROSINCE 2020 V 14:00

Stoleté výročí Oslavanského povstání

náměstí 13. prosince, 664 12 Oslavany, Česká Republika

Zoe Klusáková-Svobodová – významná jubilantka

4. prosince 2020 se dožila životního jubilea. Je aktivní účastnicí společenských akcí souvisejících se vznikem Československa v roce 1918, jeho obnovou po osvobození z nacistické okupace v roce 1945, s akcemi v Hroznatině a v Kroměříži, kde se její otec narodil a ve městě, kde sloužil jako voják z povolání. Vždy jsou přítomni členové rodiny, známí a příslušníci vlasteneckých organizací, kterých však ze zdravotních důvodů ubývá, zejména spolubojovníci z naší vojenské jednotky v Sovětském svazu.

Po listopadu 1989 nedošlo jen ke změně společenských poměrů. Došlo i k všeobecné revizi hodnocení významných událostí a osobností v nich působících, k jejich přepisování a řečeno zcela otevřeně, k jejich padělání. Jsme svědky, že k vyvrcholení až neuvěřitelných změn v hodnocení naší minulosti došlo letos, v roce již 75. výročí osvobození z nacistické okupace. Podílelo se na překrucování skutečného průběhu událostí několika lidí, jejichž jména a příjmení se nehodí a nesluší uvádět. Nemohou přece uvést do pozadí úlohu 1., 2. a 4. ukrajinského frontu při operacích rudoarmějců na našem území a velké oběti, které přinesli, abychom mohli žít.

Osobnost Ludvíka Svobody postihl osud mnoha dalších významných postav našeho národa. Stal se terčem mnoha útoků. Bylo mu vytknuto, že v únoru 1948 šel s lidem, jak prohlásil, že nedal rozkaz k ozbrojenému odporu proti vstupu vojsk Varšavské smlouvy na naše území, že patřil mezi další představitele vedení KSČ. V tomto smyslu se do něho pustil uvaděč pořadu Události, komentáře na ČT 24. Rodný dům v Hroznatině byl odstraněn ze seznamu národních kulturních památek a expozice o jeho životě v tomto domě byla odstraněna.

Aby alespoň trochu uvedla na pravou míru hysterickou kampaň proti svému otci, rozhodla se Zoe Klusáková-Svobodová vydat obsáhlou odpověď. V roce 2004 vydala knihu vzpomínek pod názvem *O tom, co bylo*. Již názvy kapitol knihy prozrazují obsah: V zrcadle dětských vzpomínek, Válka, Útěk a úkryty, První léta v osvoboze-

né republice, Naše rodina v padesátých letech, Ve funkci prezidenta, Sedmdesátá léta. Autorka podrobně vypráví o svém dětství a mládí v rodině legionáře a důstojníka armády 1. republiky, velitele našich vojáků v Polsku a v SSSR. V tomto ohledu doplňuje to, co její otec uvedl v obou dílech pamětí. Velkou pozornost věnuje osudům, které sdílela s matkou za nacistické okupace.

I její zážitky z poválečných let, kdy se zúčastnila spolu s rodiči celé řady setkání s významnými našimi i zahraničními politiky a státníky, jsou významným příspěvkem k charakteristice doby, ke které dnešní padělatelé dějin používají tmavé barvy a slova plná

nenávisť a zloby ke všemu, co tehdy probíhalo a ke všem, kteří se na obnově a budování poválečného života podíleli. Jen těžko se jinde dočteme o tom, co Ludvík Svoboda prožíval v 50. letech po ukončení působení ve funkci ministra národní obrany, o vztahu k Alexandru Dubčekovi, ke Gustávu Husákovi, o potížích při vydání II. dílu vzpomínek atd. Kdo chce znát tyto všechny souvislosti, o nichž Ludvík Svoboda hodlal psát ve IV. dílu vzpomínek, má možnost, kdo nechce, tomu není pomoci. Na adresu nynějších padělatelů dějin autorka v závěru knihy napsala, že:

„Pro společnost je užitečné a nutné uvědomit si, čeho pozitivního se v minulém období dosáhlo. Je třeba znát i negativní zkušenosti z naší minulosti, jako varování. Obojí patří do historické paměti společnosti, národa... U některých autorů úvah o minulé době, i při snaze objektivního pohledu, překvapuje neznalost skutečností, faktů, nepochopení historických souvislostí, ale i neschopnost představit si samotnou skutečnost. Změnilo se prostředí, způsob života i myšlení lidí. Je pochopitelné, že pro dnešního mladého člověka je nesnadné pochopit některá jednání příslušníků válečné a poválečné generace, proč to či ono naše generace dělala, proč se chovala tak, jak se chovala... dědictví, kterého se současně mladé generaci našeho národa, naší společnosti dostalo, není malé. Kéž by nemusela prožít žádnou válku

(Dokončení na straně 7)

ČT v exekuci?

Tajit informace není dobrá reklama

To je název článku v Mladé frontě Dnes 17. října 2020, ve kterém právník a publicista Jiří Němec uvádí, že Městský soud v Praze nařídil České televizi, aby Unii obhájců, jako žadatelů podle zákona o svobodném přístupu k informacím, poskytla informaci o způsobu výběru hostů k justičním tématům v diskusním pořadu Otázky Václava Moravce.

Ač se jedná o pravomocný rozsudek, Česká televize tak neučinila a soud na ni uvalil exekuci. Hrozí jí tak ukládání donucovacích pokut, které budou placeny – jak jinak – z televizních poplatků nás občanů, povinně platících televizních koncesionářů. Je vždycky smutné, když se nerespektuje pravomocný soudní rozsudek, tím více, když se jedná o veřejnoprávní subjekt, jakým je Česká televize. Ale Jiřímu Němcovi jde o něco jiného – že pořad Otázky Václava Moravce se zdá být nedotknutelný. Demokracie je podle T. G. Masaryka diskuse. A ta má svou cenu a význam jen tehdy, když prosazujeme svůj názor v diskusi s těmi, kteří ho nesdílejí. Václav Moravec ve svém nedělním pořadu toto dost často pomíjí, když si k diskusi zve hosty tak, aby jedna strana pomyslné politické barikády měla jasnou převahu. A když to, pokud jde o počet hostů, je výjimečná plichta, pak do hry vstupuje sám moderátor se svými jasně vyprofilovanými názory, které dává najevo nejen volbou otázek, ale především komentáři k odpovědím

a názorům hostů pořadu. Pod značkou OVM si Václav Moravec už drahně let pro sebe vytváří docela výrazný monopol pro nedělní polední diskusní pořad s politiky. Výjma jeho jakoby absolutní nedotknutelnosti a málem i nekritizovatelnosti, jako by kritika vůči němu či České televizi byla málem útokem na samu podstatu naší demokracie. Jiří Němec doporučuje jistou konkurenci a mít šanci porovnat nedělní diskuse pod vedením vícero moderátorů.

Povídali, že mu hráli. Jiří Němec nemá šanci uspět. Na TV Prima je pořad Partie, do kterého moderátorka Terezie Tománková zve politiky. Postupuje občas podobně jako Václav Moravec, nikoliv však tak rozhodně a nevybíravě k členům, členkám vlády tak, jak to ovládá Václav Moravec. Jen jim občas skáče do řeči.

Dodávám, že Václav Moravec učí na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy, je v jejím Institutu komunikačních studií a žurnalistiky a předsedá fakultnímu akademickému senátu. Podle časopisu Univerzity Karlovy Forum č. 3/2020 vydal knihu Proměny novinářské etiky o 472 stranách – není to cesta k docentuře?

Vskutku, je Václav Moravec velepříslušný autor psát a hovořit o etice? V neděli v poledne na ČT 1 a ČT 24 se chová eticky? To jsou paradoxy doby!!

Karel Janiš

Zoe Klusáková-Svobodová – významná jubilantka

a když by s oním dědictvím dobře hospodařila, rozvíjela a rozmnožovala hmotné i kulturní dědictví naší společnosti, aby všichni naši spoluobčané měli příležitost k práci a ke spokojenosti“. (viz Zoe Klusáková-Svobodová, O tom, co bylo, s. 212).

Autorce vzpomínkové knihy patří obdiv a dík za vše, čím pomáhala rodičům a především svému otci při působení ve významných funkcích celostátního významu. Zvláštěni poděkování jí náleží i za to, že své životní zkušenosti předala mladé generaci, která to v době padělání naší minulosti potřebuje obzvlášť. Uvedla-li v úvodu knihy, že není historička, jen jeden ze svědků doby svého života, jde o přílišnou skromnost. Její kniha je příkladem bohaté kroniky života a působení jejího otce, arm. gen. Ludvíka Svobody.

V roce 2006 vydal politik, ministr a diplomat

Čestmír Císař knihu *Moji českoslovenští prezidenti*. V ní se věnoval životním a politickým osudům devíti našich prezidentů od T. G. Masaryka po Václava Havla. Snažil se vyrovnat se s nimi co nejobektivněji a současně uplatnit svůj osobní názor ovlivněný i osobní zkušeností. Platí to zcela i o kapitole o Ludvíku Svobodovi.

Zcela jí přispěl k vyvracení pomluv a nevraživých útoků na člověka, který jako jediný generál – voják z povolání – se stal prezidentem republiky. Čestmír Císař byl svého času redaktorem Rudého práva, šéfredaktorem měsíčníku Nová mysl a autorem obsáhlých vzpomínek pod názvem Člověk a politik, které vyšly v letech 1998 a 2005 v rozsahu 670 stran textu, měl tedy předpoklady napsat velmi dobré úvahy o našich prezidentech a přispět i k odmítnutí pomluv o Ludvíku Svobodovi.

Karel Janiš

T. G. Masaryk a dělnické hnutí

Karel Janiš

Jako filozof a sociolog se zajímal o postavení dělnictva, o jeho životní i pracovní podmínky a o to, jaká v 19. století tehdejší myslitelé nabízelí řešení. Pochopitelně se zabýval i řešením, které předložili Karel Marx a Bedřich Engels.

V roce 1898 vydal dvoudílný spis Otázka sociální v rozsahu 423 a 469 stran. V předmluvě k německému vydání z 27. března 1899 uvedl, že marxismus je pro řešení otázky sociální důležitější, než se obvykle připouští. V praxi si dal úkol vyložit marxismus jako soustavu filozofickou a sociologickou, zatímco se téměř nepochybně probírala jen jeho stránka národohospodářská, zkoumající se jednotlivé nauky a hesla, vyšetřuje se, zda je komunismus možný či ne. Ani pak se o komunismu nevykládá celé učení Marxovo. I když filozofii a metodu Marxovu a Engelsovu odmítl, nutí k diskusi o mnohých problémech, o nichž se v literatuře a marxismu vůbec nejednalo.

V první části autor uvádí spisy Marxe a Engelse, Lasalla, jiných německých socialistů i z dalších zemí. V druhé části rozebírá vývoj evropského myšlení po francouzské revoluci a vývoj myšlení Marxe a Engelse pod vlivem Feuerbacha, Hegela až k filozofickému materialismu, který rozsáhle rozebírá. V třetí části Masaryk analyzuje Marxův obraz novodobého kapitalismu, vylíčení hospodářských tříd a jejich boje. V závěru třetí části jde o souhrnný úsudek o Marxově ekonomice. Marxovu analýzu kapitalismu považuje za jednostrannou. Marx v něm vidí pouze krvavé upírství třídy panující, nechápe hospodářské podnikavosti nové doby, nemůže ocenit i uznání vydatnosti kapitalistického hospodaření. Marx vidí v celé civilizaci výsledek touhy po majetku a moci, hledá ve fetišismu zboží víc, než v něm je. Ale Masaryk

i tak považuje za velkou zásluhu Marxe, že odkryl svět drobné práce, určil její cenu pro společnost, cenu práce fyzické i duševní. V práci vidí osobnost člověka, sociální rovnost je založena na rovnosti práce.

T. G. Masaryk sledoval ohlas na vydání Otázky sociální i literaturu, která vycházela na počátku 20. století. V době 1. světové války sledoval vývoj socialismu a jeho vztah k válce i vydávání nové socialistické literatury. K přepracování a doplnění spisu Otázka sociální nedošlo, prezidentský úřad mu to nedovoloval.

V závěru 2. dílu Otázky sociální Masaryk konstatuje chronickou krizi vědeckého, filozofického i politického marxismu. Varuje však odpůrce socialismu, aby z krize v marxismu nečerpali naděje pro své strany – z této krize může naopak vyrůst socialismu značná síla ... má nevysychající pramen v zřejmých nedokonalostech a nemravnostech mnohých společenských zřízení. Má svou živnou půdu v té veliké hmotné a duševní bídě velikých mas všech národů.

V roce 1905 byl zaujat ruskou revolucí, která ho přivedla ke studiu vývoje věcí v Rusku. Válka a revoluce zaměřily jeho pozornost na problémy ruské filozofie dějin a náboženství, na ruskou literaturu a politiku, na problém inteligence a revoluce a socialismu v Rusku. Po letech úvah o Dostojevském vznikla obsáhlá publikace Rusko a Evropa, v níž problémy Otázky sociální jsou znovu důkladně a aktuálně řešeny. Tam dokonale splnil svůj zájem o vývoj v Rusku, jak uvedl v předmluvě k ruskému vydání Otázky sociální. Jeho kritika začátků ruské revoluce z roku 1917 a její další vývoj sleduje s velkým zájmem, je známá z článků a projevů z doby prezidentské.

T. G. Masaryk o vývoji v Rusku před a po říjnu 1917

V 2. svazku knihy Rusko a Evropa je kapitola pod názvem Novější socialismus: Marxismus a sociální demokracie – Marxismus a narodnictví – Krize v marxismu. Uvádí, že socialismus je v Rusku tak starý jako v Evropě. Rusy získává výhradně učení francouzských socialistů. Koncem 40. let stal se již známým také Marx. Jeho učení bylo šířeno. Kapitál byl přeložen nejdříve do ruštiny v roce 1872 a Manifest v roce 1862. Marx sám se naučil rusky, stejně jako Engels, aby mohl

sledovat ruská díla, zejména statistické výzkumy o hospodářských poměrech a o jejich vývoji. Marxův historický materialismus plodně působil na ruské dějepisce a je třeba si všimnout filozofických prací ruských marxistů a Masaryk o nich pojednal. Rozvoj průmyslové výroby a vzrůst dělnických mas umožnil spontánní dělnické hnutí, k němu se připojila ruská socialistická inteligence. Velký význam mělo organizování sociálně de-

(Pokračování na straně 9)

T. G. Masaryk o vývoji v Rusku před a po říjnu 1917

(Pokračování ze strany 8)

mokratické strany v roce 1883 a v cizině byla založena pod vedením Plechanova strana pod názvem *Skupina osvobození práce*. V roce 1897 byl založen Bund, centrální organizace židovského dělnictva. Masaryk sleduje růst dělnického hnutí v Rusku, sjezdy sociálně demokratické strany Ruska v letech 1898 a 1903, na nichž došlo k rozštěpení na většinu pod vedením Lenina a menšinu pod vedením Martova. Šlo o organizační otázky, v přísné centralizaci viděl Martov oslabení strany. Masaryk rozebírá situaci v roce 1905, revoluci a proti revoluci, postoje bolševiků a menševiků, jak se dvě skupiny po sjezdu strany v roce 1903 nazývaly. Rozebírá směr narodnictví, který považoval rolnictvo vzhledem k jeho velkému počtu za důležitou vrstvu v Rusku. Masaryk pečlivě rozebírá názory ruských marxistů a narodníků na vývoj v Rusku a jejich představy o dalším vývoji. Největší pozornost věnuje názorům Plechanova a na revoluci a protirevoluci 1905. Jen mimochodem se zmiňuje o postojích Lenina. Velkou pozornost Masaryk věnuje tzv. krizi marxismu. Spatřuje ji v celkové situaci, k níž došlo k evropské sociální demokracii, zejména v německé. Zúčastnila se parlamentární práce. Sociální demokrat v parlamentu se prakticky rozhoduje pro reformní taktiku a je poučen, že konečná sociální revoluce, kterou očekávali Engels a Marx pro svou dobu, nenastala. Tak se marxismus vzdává svých pozic teoreticky, prakticky, sociálně-politicky. Masaryk opakuje tvrzení, které uvedl v Otázce sociální z roku 1898, že dějiny marxismu od té doby potvrdily jeho analýzu. Historický materialismus marxismu považuje za překonaný filozoficky i sociologicky, dějiny lidstva mají jiný smysl, než jak jej Marx na základě materialismu německého filozofa Feuerbacha precizoval jako historický materialismus. Marxistická sociální demokracie učí dělníky pracovat legálně, parlament využívá stále lépe k uskutečňování minimálního programu. Politická a administrativní drobná práce v odborových organizacích, družstvech vychovává nové pokolení dělnické. Neboli reformy, nikoliv revoluční řešení.

Studie o duchovních proudech v Rusku v knize T. G. Masaryka usilují o to, postihnout nitro Ruska z jeho literatury. Jak uvádí T. G. Masaryk

v předmluvě k 1. svazku knihy *Rusko a Evropa*, zabýval se dlouho Dostojevským a jeho analýzou Ruska. Část o Dostojevském považuje za hlavní. Svou práci, jak uvádí, rozložil. První díl shrnuje učení předchůdců a následovníků Dostojevského o filozofii a náboženství tak, že podávají téměř dějiny vývoje těchto idejí. Úvodní část z ruských dějin předdeslalo protože u jednotlivých spisovatelů se mluví hned o tom, hned o jiném historickém zjevu, aby neztěžoval výklad poznámkami a odbočkami (pozn.: první díl je uveden v 1. a 2. svazku knihy T. G. Masaryka *Rusko a Evropa* podle vydání z let 1995 a 1996 – ty vycházejí z vydání z let 1930-1931. Původně oba svazky německy v Jeně v roce 1931, česky v roce 1919).

Druhý díl podle T. G. Masaryka (nynější 3. svazek z roku 1996) je věnován Dostojevského filozofii dějin a náboženství a souvislostem Dostojevského s ruskou literaturou od Puškina ke Gorkému. Podle názoru T. G. Masaryka nikdo druhý z Rusů neanalyzoval tak jako on intimní duševní stránky svého lidu, nikdo jiný se nepokusil – tak jako Dostojevskij – pochopit historická a sociální fakta jako projevy ruské duše a psychologicky objasnit základní hybné síly ruského života státního a národního. Dostojevského Masaryk považuje za největšího ruského sociálního filozofa, z něhož možno poznat Rusko nejlépe. Dostojevského (pozn.: žil v letech 1821-1881) Masaryk charakterizuje jako romanopisce, literárního kritika, publicistu, žurnalistu, který psal o denních otázkách a zasahoval do nich vahou své osobnosti. V letech 1876-1877 vydával svůj vlastní list, v němž psal o současnosti (pozn.: v roce 1977 vyšly 2 díly *Deníku spisovatele* o 666 a 619 stranách, v nichž jsou uvedeny články Dostojevského z let 1873, 1876, 1877, 1880 a 1881 – stalo se tak v rámci vydávání knih autora).

3. svazek knihy Rusko a Evropa vznikl velmi obtížně: Slavista Jiří Horák sestavil text z různých drobných statí a z nedokončených rukopisů. Plnění povinností plynoucích z funkcí prezidenta republiky nedovolily dokončit text, a tak v roce 1936 Masaryk souhlasil s vydáním textu tak, jak byl připraven. Přispěl i historik Jan Slavík, který již do 1. svazku přispěl dodatkem pod názvem *Za světové války a revoluce s kapitolkami Rusko před*

(Dokončení na straně 11)

❑ LETOŠNÍ 28. ŘÍJEN SE VSKUTKU VYDAŘIL – Byl ve znamení opatření proti koronaviru včetně zákazu vycházení ven po 21. hodině. Denní tisk předem o státním svátku nepsal. Jen právník a publicista Jiří Němec v Právu 27. října 2020 napsal, že letos se nechystají žádné velké oslavy a tím více však stojí za to, aby si každý z nás 102. výročí založení naší republikové státnosti připomenul, že snahy některých politiků o zrušení tohoto svátku a nahrazení nějakým svátkem českým právě na sv. Václava rychle zmizely do politického ztracena, i když se objevují názory, že není moc co slavit. Jiří Němec je pro to zamyslet se nad osudem a odkazem bývalého společného státu a nad tím, co tato třicetiletá trávající historická zkušenost může dát nyní nám, občanům České republiky. A samozřejmě také se vzpomínkou na všechny ty, kteří se o vznik české (československé) státnosti v roce 1918 zasloužili, i kdy, kteří její demokratické principy v nelehkých peripetiích naší historie rozvíjeli. Mnozí za republiku a demokracii přinesli obět nejvyšší *(je velká škoda, že tak nikdo jiný předem význam 28. října nepřipomenul a podobně nevyzval nás všechny k přemýšlení)*. Ale mnoho autorů úvah v tiskovinách i v televizi mělo jiné starosti – co udělá či neudělá prezident republiky Miloš Zeman *(schválně píš, jakou funkci vykonává „prezident“, poněvadž u nás je tolik prezidentů čehokoliv s platy, které zvedají průměrný plat a důchod do nemalé částky, přičemž nejméně 70 % pracujícím i důchodcům se o ni může jen zdát)*. Prezident republiky se nakonec rozhodl vyznamenání 38 lidem předat až příští rok. Už zmíněný Jiří Němec napsal, že je to velká škoda a vyznamenání mohla být převzata v komorním prostředí Pražského hradu. Podobně se vyjádřil i exprezident republiky Václav Klaus, že šlo o politickou chybu Miloše Zemana. *(Nedovedu si představit 28. říjen 2021 na Pražském hradě – předání vyznamenání z letošního roku v počtu 38 a bůhvíkolik v roce 2021 – možná to potrvá do rána 29. října 2021 anebo ráno 28. října 2021 ti letošní a večer ti noví?)*

Exředitel Ústavu pro jazyk český Karel Oliva v Lidových novinách 29. října 2020 napsal, že setrvávání na 28. říjnu jako na nejdůležitějším státním svátku se jeví jako poněkud bizarní, v České republice je nám lépe než většinu času v Československu. Náš hlavní státní svátek podle Olivy by měl být Den obnovy samostatného českého státu, tedy 1. leden

a rád by viděl, že státní vyznamenání budou udělována na Den obnovy samostatného českého státu – ta letošní by mohla být udělena 1. ledna 2021 *(uniklo mi, že bylo řečeno, že Česká republika navazuje na Československo)*.

A 28. října se před Obecním domem v Praze sešli proti-rouškovci. Expresident republiky Václav Klaus v projevu řekl, že pod pláštěm protiepidemických opatření jsou omezovány ústavou dané občanské svobody, je likvidována ekonomika a s ní důstojné životy statisíců lidí, jsou rozvráceny finance státu, jsou vytvářeny dluhy, které budou zatěžovat nás a naše potomky dlouhá desetiletí. Projevy Václava Klause a Miloše Zemana byly otištěny pouze v Lidových novinách 29. října 2020. Sněmovna 30. října schválila prodloužení nouzového stavu do 20. listopadu s předpoklady, že bude prodloužován možná až do konce roku 2020.

❑ TENTOKRÁT NA ZÁPAD. To je titlek obsáhlé úvahy Václava Bělohradského v Právu 29. října 2020. Podtitul Jak se ve 20. století unášela střední Evropa uvádí čtenáře do problematiky převlékání československé (české) státnosti ze středoevropské do západní, pak východní a poté zase do západní. Trvá už jedno století a je zahaleno do barevné tříště kýčů, jako bylo prvorepublikánské oslavování legionářského podílu na vítězství ve „velké válce“ či dnes českého podílu na bitvě o Anglii spolu s přesouváním viny za druhou světovou válku z mnichovského Západu na pakt Molotov-Ribbentrop a zpochybňováním rozhodujícího podílu Rudé armády na porážce nacismu.

Ve vztahu k Západu u nás po roce 1918 a ještě dogmatictější po roce 1989 převládl argumentační styl, který zamlčuje reálnou historii západní civilizační dominance – kolonialismus, rasismus, imperialismus, převraty vedené CIA v Latinské Americe a obecně ve třetím světě. Ideály a principy komunistického hnutí pojednává naopak jako „zrůdnou ideologii“, ačkoliv významně přispěly k osvobození kolonizovaných národů. Podíl sovětské vojenské síly na tomto osvobození během studené války pak zamlčuje úplně. A v mezinárodní politice zní – Jedneme s Rusy jako s poraženým národem!

Po listopadu 1989 byla rychlá integrace do západních struktur vyhlášena za hlavní cíl naší zahraniční politiky. Václav Havel připsal Západu právo hájit,

(Dokončení na straně 11)

T. G. Masaryk o vývoji v Rusku před a po říjnu 1917

(Dokončení ze strany 9)

válkou a za války, Revoluce roku 1917. Masaryk si vážil autora tohoto dodatku, považoval ho za nejvědeckějšího znalce Ruska (*o Janu Slavíkovi v dalším textu – pozn.*).

T. G. Masaryk v roce 1928 v rozhovoru s Janem Slavíkem (1885-1978) ho požádal, aby text doslovu (ke své knize Rusko a Evropa) Za světové války a revoluce rozšířil o několik řádek o pravoslavné církvi. A souhlasil s vydáním doslovu. Zpoždění při vydání knihy způsobilo, že v doslovu nejsou zachyceny dramatické změny, k nimž došlo v SSSR koncem 20. let – 1. pětiletka, kolektivizace, nástup stalinismu. Psal o nich Slavík v deníku Čas, v Národním osvobození a po roce 1945 v deníku Svobodné slovo a v týdeníku Svobodný zítřek – tisk národně socialistické strany.

Historik Jan Slavík v deníku Čas 26. ledna 1924 v článku Lenin zemřel napsal prorocky, že úsudek o jeho díle bude nerozlučně spojen s hodnocením ruské revoluce, které historie provede po desetiletích, zatímco o Leninovi a o jeho názorech si lze učinit jakýsi obraz již dnes. Hlavní pomůcky k takovému úkolu jsou po ruce – Leninovy spisy v souborném vydání 20 svazků (*od té doby vyšlo 45 svazků ve 4. vydání a 55 svazků v 5. vydání i v českém jazyce – pozn. kj*). Tento základní zdroj poučení o Leninovi opomíjeli i ti, kteří Lenina považovali za největšího muže 20. století i ti, kteří ho zatracovali a proklínali. Z polemik a posměš-

ků na Lenina čiřela dokonalá neznalost Leninova díla. Zapomnělo se na povinnost seznámit se s tím, koho odmítáme a potíráme. A tak potírán byl Lenin zkonstruovaný z klepů a legend. Za jediný klíč k pochopení Leninovy činnosti je vzkaz na rozloučenou švýcarským soudruhům! Rusko je selská země, jedna z nejzaostalejších evropských zemí, v ní bezprostředně nemůže zvítězit socialismus, ale ruská revoluce, může být prologem světové socialistické revoluce. Tato myšlenka zrála v Leninova zvolna, dozrála po první ruské revoluci. Mluví se o fiasku Leninova pokusu, ale takové tvrzení je povšechné a již tím je nesprávné. Je patrné, že teprve revoluce dala ruský mluvícímu lidu opravdové občanské a národní vědomí.

Počátkem ledna 1967 na uvítanou 50. výročí ruské revoluce uvedl, že není v dějinách revoluce, která by se jí rovnala délkou. Jak vypadají před historií její odpůrci s tvrzením, že bolševický experiment musí velmi brzy zkrachovat, kdy sovětský stát v letech 1920-1921 zachvátil hladomor a množily se předpovědi, že bolševici melou z posledního. A v této době Slavík napsal, že bolševická revoluce bude trvat dlouho, že ruská revoluce se dožije nikdy nečekaného věku 50 let a že ani není vidět její konec.

Slavík připomněl, že každá revoluce se vyvíjí jinak, než revolucionáři původně tvrdili, slibovali, očekávali, což nemohou přiznat, nemají-li podrýt svou autoritu a podlomit revoluční elán lidové masy. Proto musejí zmizet učebnice se svědectvím, že šel vývoj revoluce jinak. Za nejznámější případ považuje Slavík Dějiny VKS(b), které při jejich vydání byly prohlášeny za vrcholné dílo. Ale po Stalinově smrti je Chruščov označil za dílo vadné, které je nutno odstranit. Slavík předpověděl, že komunistická literatura v jubilejním roce bude zatajovat nebo alespoň silně pokrývat mnoho faktů z dějin bolševické revoluce a o mnohých faktech nebude slyšet vůbec. Bude to pádný doklad Slavíkovy teze, že revolucionáři, pokud jsou u vlády, nemohou psát dějiny své revoluce.

Slavík vydal několik úvah, např. Smysl ruské revoluce (1927), Bolševism v přerodu (1923), Lenin (1934), Leninova vláda 1917-1924 (1935). V roce 2000 vyšla kniha J. Slavík: Iluze a skutečnost s 21 statěmi pod Názvem Ruská revoluce.

Karel Janič

STŘÍPKY - dokončení

co Západ sám prohlásí za „*lidská práva*“ bez ohledu na svrchovanost ostatních států. Bombardování Srbska bez mandátu OSN v roce 1999 se mu jevílo jako „*první válka vůbec vedená na obranu principů a hodnot*“. Tento ochotně pomahačský postoj k americké ekonomické a vojenské moci potvrdil, stvrdil podpisem Dopisu osmi z ledna 2003 na podporu Bushovy irácké „*války ve lži*“. V roli prezidenta se Havel stal vlajkonošem bezvýhradné integrace Česka do mocenských aparátů Západu. Disidentská obec po roce 1989 opustila dílo Jana Patočky, varující před demony Západu a zvítězili v ní antikomunisté, kteří viděli jediného viníka globální krize v komunismu. (Lépe charakterizovat pohyb na Západ, pak na Východ a opět na Západ v pojetí V. Bělohradského, to nejde.)

kj

Tradiční symbol adventu – vánoční tramvaj

Dopravního podniku města Brna i tzv. PFková tramvaj se po roce vrátily do centra města ozdobené svítícími vánočními motivy. Na pohádkově vyzdobený vánoční stánek proměnil DP svoji prodejnu v Joštově ulici. Ke koupi v ní je kniha 150 let MHD v Brně, hra Brno Šalinou a také čepice, šály i dopravníčky karty s novými motivy dopravních prostředků nebo kalendář Rok Draka, složený z vybraných fotek nových tramvají, které zaslala veřejnost.

Vánoční tramvaj dopravního podniku je v provozu do 27. prosince, vždy od 16 do 20 hodin. Krouží přitom v 30minutovém intervalu na trase Česká – Náměstí Svobody – Hlavní nádraží – Nové sady – Šilingrovo náměstí – Česká – Náměstí Svobody – Hlavní nádraží – Malinovského náměstí – Česká. Retro tramvaj typu T3 ozdobily světelné rámy, na kterých se mění vánoční motivy. PFkovou tramvaj typu Anitra dekoruje vedle polepu s vánočním přáním i osvětlení. Tento vůz pendluje nejčastěji na trase linky číslo 4.

Ve vozech MHD v Brně zní během adventu i vánoční přání dětí z mateřských škol. Své nahrávky zaslaly dopravníkům prostřednictvím internetového úložiště (Úschovna, WeTransfer apod.) na email vanocniprani@dpmbrn.cz. Dopravní podnik z nich vybere ty nejhezčí, které nahraje k reprodukci do vozů, ostatní zveřejní na sociálních sítích. Dosud dorazilo osm krásných přání, výběr bude velmi těžký - uvedla Hana Tomaščíková, tisková mluvčí DPMB. (vž)

Devadesát let brněnského teplárenství ve výpravné knize

Před devadesáti lety, 4. prosince 1930, zahájila v Brně provoz teplárna v ulici Špitálka. K tomuto jubileu pokřtili zástupci jihomoravské metropole a společnosti Teplárny Brno výpravnou publikaci 90 let brněnského teplárenství. Fundovaný text autorů Jaromíra Veselého a Václava Klíčnicka doprovázejí desítky unikátních fotografií, z nichž mnohé dosud nebyly zveřejněny.

Městská společnost Teplárny Brno, která je pokračovatel tradice, dodává v současnosti teplo sto tisícům bytů, řadě škol, divadel či administrativních nebo průmyslových souborů. „*Stojím tu vlastně jako jeden z představitelů tepláren, protože město je jejím stoprocentním vlastníkem. Osobně jsem ráda za to, že Brno tuhle teplárnu má. Je pro město významný partner v ekologických cílech, což pochopí i čtenář této knihy už jen když si porovná fotografie z počátku výroby tepla v Brně a současné teplárny. Je pro nás důležitý partner*

ŠACHY současných dní

„*Prosíme zákazníka ve čtvrtci S1 u sýrů, aby pomalu přešel na J2 k jogurtům a následně zákazník u brambor na souřadnici B12, aby uvolnil místo dalšímu nakupujícímu ze sektoru P22 u polévek... Děkujeme a těšíme se na vaši další návštěvu.*

Váš nejlepší hyper- super- extra řetězec. “

Dodržel povolené počty zákazníků a nařízené rozesupy, to chce filipa. Autor je známý asi jen internetu.

ve společenské odpovědnosti. Teplárny jsou profitabilní společnost, která pravidelně podporuje brněnské nemocnice, charitativní projekty a nadace s působností v Brně. K jejímu výročí přeji hodně zdaru a knize, ať se líbí!“ uvedla brněnská primátorka Markéta Vaňková, která knížku pokřtila.

Teplárny Brno poskytují obyvatelům teplo, plyn a elektřinu. Podílejí se na ekologických záměrech města tlumením množství pro zdraví škodlivých emisí vypouštěných do ovzduší. Podporují rozvojové plány v elektromobilitě. Teplárna na Špitálce je první zařízení v tehdejší Československu, kde se vyrábí od počátku současně s teplem rovněž elektřina. Za tímto progresivním řešením stojí profesor Vladimír List, který se k němu inspiroval při své návštěvě USA. Po návratu nechal prošetřit, kolik tun páry potřebují ročně brněnské textilky, a zjistil, že spotřeba páry na jeden kilometr je mnohem vyšší než v New Yorku! Kogenerace tepla a elektřiny, pro níž se vžilo označení KVET, se dodnes řadí k nejefektivnějším možným způsobům výroby energií.

Popláz Špitálky byla většina významných textilních továren. Vybraný pozemek pro teplárnu asi 1,5 ha byl velmi podmačený, proto ho bylo potřeba nejprve zpevnit zatlučením 7000 dřevěných kůlů. Po uvedení do provozu zásobovala Špitálka párou a elektřinou osm velkých podniků. Za prvních 10 let provozu se výroba páry zvýšila čtyřnásobně a za dalších 10 let ještě 2,5 násobně. (vž)

JAKÉ JSOU NEROVNOSTI VE ZDRAVÍ MEZI REGIONY

Brněnští vědci analyzují kraje a okresy ČR z pohledu zdravotních charakteristik. Zajímá je, proč se v některých okresech lidé dožívají nižšího věku, mají podprůměrnou kvalitu života nebo vyšší úmrtnost než v jiných. Výzkum je aktuální zejména v současnosti.

Jde o dlouhodobý problém, který pandemie COVID-19 urychlila. „*Současná společnost prochází poměrně zásadními změnami ekonomických, společenských, kulturních i demografických základních směrů. Ty proměňují životní styl a trávení volného času a strukturu zaměstnanosti, reprodukčního chování či podíly věkových skupin obyvatel, působí na kvalitu zdraví,*“ uvedla Dana Hübelová z Fakulty regionálního rozvoje a mezinár. studií MENDELU, která se na výzkumném projektu podílí s kolegy z Masarykovy univerzity.

Nerovnosti ve zdraví chápou vědci jako nespředlivé rozdíly vyplývající z nerovností řady určujících složek, výrazně ovlivňujících okolní

postředí různé povahy, jako jsou sociální, ekonomické, environmentální a jiné. V ideálních podmínkách by měl mít každý stejnou příležitost dosáhnout plného zdravotního potenciálu. Z výsledků analýz pro rok 2018 a 2019 vyplývá, že v ČR jsou územní nerovnosti ve zdraví. Patrné jsou v Karlovarském, Ústeckém a Moravskoslezském kraji, také v okrajových okresech Jihomoravského, Olomouckého kraje nebo Jihočeského kraje.

„V okresech těchto krajů se nejčastěji vyskytuje nadprůměrná míra nezaměstnanosti a nadprůměrný podíl osob pobírajících sociální podpory, vysoké zastoupení osob s nižším dosaženým vzděláním a či podprůměrné zdroje zdravotní péče aj. Tyto skutečnosti se projevují mj. v nižší hodnotě naděje dožití při narození, konkrétně je to až o pět let u mužů a o 4,3 roku u žen,“ uvedla Hübelová.

Současné okresy Děčín, Most, Chomutov, Teplice, Karviná, Bruntál a Ostrava-město vykazují negativní hodnoty úmrtnosti. Nejde jen o celkovou míru úmrtnosti, ale také o úmrtnost na jednotlivá onemocnění, jako jsou nemoci oběhové soustavy, zhoubné novotvary i nemoci trávicí soustavy aj. V těchto okresech se také častěji objevuje nižší spokojenost se životem či vyšší podíl osob se zdravotními problémy.

Projekt, který financuje Technologická agentura ČR (pro období 04/2020 až 12/2021 částkou 3,250 mil. Kč) analyzuje soubor veličin na úrovni okresů. Vědci vybrali přes stovku indikátorů, které rozdělili do osmi skupin. Jsou mezi nimi zaměstnanost, vzdělání, demografická a sídelní struktura, kriminalita, vybrané faktory životního stylu. Výsledky budou dostupné veřejnosti. Poslouží k vyrovnání rozdílů mezi regiony a mohou i zlepšit zdravotní statistiky u české populace. (vž)

Environmentální vzdělávání v Lamacentru

Vedení města Brna podpoří environmentální vzdělávání v Lamacentru v bývalém vápencovém lomu Hády.

Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Pozemkového spolku Hády čeká na rozhodnutí brněnských zastupitelů k její žádosti o dotaci na environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu v lokalitě Lamacentra v lomu na Hádech. Podporu radních už má. Dotace má sloužit na mzdu lektora provádějícího environmentální výchovu. Lektor v roli průvodce návštěvníky seznamuje s místní přírodou, důvody a způsoby její ochrany, s historií lokality, možným ekologickým ohrožením atd. Také představuje chovaná zvířata a odpovídá na dotazy. V návštěvní dny zde pracují dva až tři lektori, ve dnech speciálních akcí ještě více.

„*Lamacentrum na Hádech ročně navštíví asi 20 000 lidí, čímž se řadí mezi nejnavštěvovanější instituce environmentální výchovy v republice. Navíc se zaměřuje na děti a handicapované. Proto jsem jejich žádost na dotaci ve výši 350 544 Kč podpořil a věřím, že ji schválí také brněnské zastupitelstvo,*“ uvedl první náměstek primátorky Petr Hladík.

(vž)

**Když tě chlap vidí
nenalícenou, s
nadváhou,
unavenou a vzteklaou
a stále s Tebou
zůstává, asi už fakt
nemá kam jít..**

Nebo Tě přece jen má rád, i když to neříká denně!

Do vzpomínek odešel

počátkem listopadu 2020 ve věku 76 let soudruh RSDr. Pavel Novotný.

Byl dlouholetým funkcionářem, nejprve OV SSM a KSČ v Třebíči a postupem času tajemníkem MěV KSČM, předsedou ZO a MiV KSČM v Bystřci, předsedou 1. sekce organizační výstavy a vnitřního života strany MěV KSČM, místopředsedou Jihomoravské krajské rady KSČM a členem organizační komise ÚV KSČM. Rovněž působil v Městské radě Klubu českého pohraničí v Brně.

Nelze také opomenout jeho činnost ve funkci ředitele Domu politické výchovy Brno-venkov v budově, která dnes po náročné přestavbě a přístavbě je sídlem ombudsmana.

Soudruh Novotný se dlouhodobě zabýval současným i předpokládaným stavem členské základny KSČM v Brně i výsledky voleb komunálních, krajských i do Sněmovny a Senátu Parlamentu České republiky. Šlo o důležité podklady pro rozhodování MěV, MiV i ZO KSČM v Brně.

V paměti nás všech, kteří jsme ho znali a poznali ho jako věrného syna naší komunistické strany a jejího významného funkcionáře i jako skromného a dobrosrdečného člověka, bude chybět

zejména v současném nelibostném politickém zápasu o další směr vývoje naší společnosti Chybět budou jeho stanoviska i doporučení, jak postupovat v zájmu politiky KSČM.

Čest jeho práci a památce!

Karel Janiš

Na archivním snímku P. Novotný (vlevo) spolu s bývalým předsedou L. Býčkem při jednání MěV KSČM v roce 2011. (Foto Jan Korbel)

Navždy jsme se rozloučili

se soudružkou

Marii LYSÁKOVOU

dlouholetou obětavou
členkou KSČ a KSČM.

V minulosti působila jako předsedkyně
Obvodního výboru KSČ Brno I.

Čest její památce!

V těchto dnech vyšla audiokniha „Jiřina Švorcová osobně“

Po deseti letech od vydání klasické knížky. Dvanáctihodinový rozhovor načetl herec Michal Gulyáš. Věřím, že by CD-mp3 paní Švorcovou potěšilo. Při psaní knížky a hlavně po jejím vydání, kdy jsme jezdili na autogramiády, jsme zažili spoustu veselých příhod.

Miroslav Graclik, autor

(K dostání - KNIHY DOBROVSKÝ)

Z rozhovoru s režisérem Zdeňkem Troškou o „koroně“

Jak moc podle vašeho názoru člověk potřebuje kulturní vyžití? Mají pravdu ti, kteří mluví o tom, že nějakou dobu se bez toho obejdeme, že to není v životě to nejdůležitější? Nebo ti, kteří poukazují na to, že kultura člověka rozvíjí, lidé se při ní setkávají... neodmyslitelně k lidskému životu patří...

Všechno má svůj čas, svůj začátek, tak konec. Půl roku se to dá vydržet, lidi aspoň zase začnou číst, prohlédnou si knihovnu po dědečkovi a určitě nějaké zajímavé tituly tam najdou. Stejně tak můžou oprášit noty, pokud na něco hráli, projdou své poličky s DVD a CD, a tak se můžou rozvíjet dál sami doma v klidu a v pohodě. Nakonec budou mít sami ze sebe radost.

Diskusi vyvolal „zákaz“ zpívání. Ihned se začaly objevovat vtipy, připomínala se scénka z Pyšné princezny. Co si právě o tomto zákazu myslíte vy?

Tak ať si zpívají doma, nebo na zahradě, tam jim to nikdo nezakázal. K oné upravené scénce z Pyšné princezny, těší mě, že Čechy v žádné situaci neopouští humor. Zasmál jsem se, pobavil. Holt se jako Švejkovy děti nezapřeme. A neztratíme (úsměv)!

Přišla smutná zpráva

Koncem listopadu 2020 ve věku 86 let zemřel novinář Bohumil HLAVÁČEK.

Již na měšťance v Jičíně si kupoval denní tisk, v 16 letech psal příspěvky do Mladé fronty. Jako brigádník pracoval na Stavbě mládeže v Ostravě-Kunčicích v Nové huti Klementa Gottwalda. U první vysoké pece, kterou 1. ledna 1952 uvedl do provozu tehdejší předseda vlády soudruh Antonín Zápotocký, pomáhal při všech přípravných pracích ve dvou směnách.

Jeho příspěvky zaujaly redakci ostravského Dne a v březnu 1952 nastoupil pouze s čestným uznáním za práci na stavbě, 2 úderníckými odznaky a výučním listem očního optika. Po dvou letech - v červenci 1953 se stal redaktorem Československé tiskové kanceláře. V roce 1957 byl poslán do Brna, aby doplnil tamější redakci ČTK. Působil v ní 42 let, až do odchodu do důchodu v roce 1999. Necelé 2 roky na počátku 70. let a v 90. letech jako její vedoucí.

Měl na starosti zprávy z kultury, vědy, zdravotnictví, školství, veletrhů, dopravy a stavebnictví. Byl na stavbách vodního díla v Dalešicích a jaderné elektrárny v Dukovanech. Jako první novinář přinesl zprávy o narození našeho prvního „ *dítěte ze zkumavky* “ a o první úspěšné transplantaci jater v Československu.

30 let se podílel na přípravách Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici, jako člen jeho řídícího výboru a programové rady. Spolupracoval s několika uměleckými soubory a vyjížděl s nimi za

Se zámutkem oznamujeme,

že nás opustil soudruh a přítel, dlouholetý stranický funkcionář a náš poslanec, bývalý europoslanec.

Nikdy neodmítl pomoc a podporu na našich akcích a volební kampani. MěV KSČM Brno

Loučím se s Vámi, přátelé milí,
ruky stisk dnes už Vám nemohu dát,
 srdce mi dotlouklo, odešel stýl,
loučím se se všemi, kdo měl mě rád.

V hlubokém zármutku oznamujeme všem příbuzným, přátelům
a známým, že nás navždy opustil náš milovaný tatínek,
dědeček, pradědeček, bratr, švagr, tchán, strýc, pan

MUStr. Bohumil Hlaváček

Zemřel tiše v pondělí dne 30. listopadu 2020
ve věku 86 let.

hranice, podobně jako s Divadlem bratří Mrštíků a Satirickým divadlem Večerní Brno.

Při plném nasazení v novinářské honičce za informacemi, jako podklady pro zprávy, stačil vystudovat obor novinářství na Osvětové škole a Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Jeho diplomová práce s titulem „Tisková oprava“ z roku 1968 byla povalována za výjimečnou. Pražská právnická fakulta i Masarykova univerzita ji ocenily příslušnými medailemi. Za svou novinářskou činnost byl několikrát vyznamenán - tvůrčí premií Českého literárního fondu, mimořádnou cenou šéfredaktora za celoživotní dílo, titulem Zasloužilý pracovník kultury, Cenou města Brna a Cenou Jihomoravského kraje za žurnalistiku a publicistiku.

Ale i v důchodu zůstal věren sledování kulturního života Brna, psal o něm do Rovnosti i do občasníku ECHO. Psal o těch, kteří se z oblasti kultury stali nositeli Ceny města Brna. Výčet článků v občasníku ECHO by zabral mnoho místa. Psal i o publikacích vydávaných Moravskoslezským kruhem. A v té, která vyšla pod názvem Novinářem v Brně, uveřejnil mnoho informací o svém životě i o povolání novináře. Bylo tedy nyní, kdy už není mezi námi, z čeho vycházet.

Odešel zkušený novinář, dlouholetý člen Klubu novinářů - seniorů jihomoravské regionální organizace Syndikátu novinářů české republiky. Odešel dobrý člověk, který předával své zkušenosti nejen mladým novinářům, ale i těm, kteří potřebovali pomoc v řešení životních problémů. Přesvědčil jsem se o tom v roce 2016, kdy přispěl k dořešení a odstranění mých zdravotních potíží.

Poslední dva měsíce už mi mobilem neodpovídal a tak skončila naše několikaletá spojení.

Bude žít ve vzpomínkách nás všech, kteří jsme ho znali.

Karel Janiš

ECHO str. 15

Ing. Jaromír Kohlíček, CSc.
23.2.1953 - 6. 12. 2020

s hlubokým zármutkem
oznamujeme,
že po dlouhé těžké
nemoci zemřel
člen ÚV KSČM
předseda MÚV KSČM Teplice
zastupitel Ústeckého kraje
zastupitel města Teplice

ČEST JEHO PAMÁTKE

Naši prosincoví jubilanti

ZO (MO) KSČM, LKŽ Dobromysl a redakce Echo blahopřejí k narozeninám a přejí zdraví a dlouhá léta následujícím členkám a členům naší MěO. Děkujeme za práci pro sociálně spravedlivější společnost.

Lenka DAŇKOVÁ, Zdeněk HANÁČEK, Oldřich UHER, Zdeněk BRANŽOVSKÝ, Ludmila HRAZDÍROVÁ, Štěpán SMĚLÍK, Jarmila FRANCOVÁ, Vít PODLIPNÝ, Vlasta STAŇKOVÁ, Karel NOVÁK, Pavel GREPL, Štěpánka NAVRÁTILOVÁ, Libor ROBOTKA, Jarmila ZAVŘELOVÁ, Božena SMOLÍKOVÁ, Eliška PŘIKRYLOVÁ, Jaroslav KONEČNÝ, Jaroslav SVOBODA, Boris LUPTÁK, Miloslav KLESKEŇ, František KOLBÁBEK, Vlastimil VRZAL, Ivan LAŠTŮVKA, František MANDELÍK.

did

BLAHOPŘEJEME!

15. prosince 2020 se dožívá významného životního jubilea – 100 let – soudruh Jan Nováček. Narodil se v malé vesničce u Třebíče v rolnické rodině. Vyučil se v mistrovské škole mechanikem. Po vyučení pracoval na dráze. Byl totálně nasazen do Německa, kde pracoval v dílnách. Po dvou letech onemocněl a byl poslán domů.

Po válce pokračoval v práci na dráze, kde působil celý život jako strojevedoucí. Udělal zkoušky na parní a motorové lokomotivy, na kterých zůstal stále jezdit. Pracoval v odborech jako předseda KNP.

Za svou práci byl několikrát vyznamenán. Poslední bylo státní vyznamenání Za vynikající práci.

Po listopadu vstoupil do KSČM. Nyní s manželkou prožívá podzim života v Domově seniorů.

Městský výbor KSČM a redakce Echa srdečně blahopřejí k životnímu jubileu a do dalších let přejí jubilantovi i jeho manželce Božence především pevné zdraví.

Žijí v našich vzpomínkách

Od prosince 2000 Jaroslav Novák,

dlouholetý redakční tajemník deníku Rovnost a redaktor občasníku Echo, který usiloval o dobrou grafickou a technickou stránku měsíčníku a psal o stranické práci i o komunální politice.

Od prosince 2010 Milan Pavlus,

dlouholetý zkušený funkcionář naší strany i lidospřávy, aktivní člen 1. sekce organizační výstavy a vnitřního života strany MěV KSČM, přední funkcionář Místního výboru KSČM Brno-Židenice, pravidelný účastník celoměstských shromáždění organizovaných MěV KSČM v Brně vždy s transparentem s heslem k aktuální situaci, autor v občasníku Echo uveřejňovaných článků systematicky rozebírajících činnost orgánů a organizací KSČM se závěry k řešení problémů a jak postupovat dále. Nechyběly ani jeho básně, v nichž se velmi kriticky vyjadřoval k dění ve společnosti uspořádanému po listopadu kapitalistickým systémem.

Oba soudruzi usilovali o sociálně spravedlivou společnost a byli příkladem dobrých, skromných a ochotných podat ruku pomoci všem, kteří ji potřebovali.

Karel Janiš

Jak vyjde ECHO v roce 2021

Číslo: Uzávěrka: Vyjde (čtvrtek):

1	15. pros. 2020	14. ledna
2	19. ledna	11. února
3	16. února	11. března
4	16. března	15. dubna
5	20. dubna	13. května
6	18. května	10. června
7	17. srpna	16. září
8	21. září	14. října
9	19. října	11. listopadu
10	16. listopadu	9. prosince
1/2022	14. prosince	

Příspěvky posílejte v kopiích na emaily
mv.brno@kscm.cz, tibor.david@volny.cz, korb.el.jan@post.cz. Psané strojem předejte na sekretariát MěV před uzávěrkou! **red**